Ч. 21. Чернівці, пятниця дня 18. лютого (3. марта) 1905 р. Ричник XXI.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, пятниці і неділї,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция, адміністр. і експедиция
при улици Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Реклямациї неопечатані вільні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:

на цїлий рік	20 К. — с.
„ пів року	10 „ — „
„ чверть року	5 „ — „
„ місяць	1 „ 70 „

Поодиноке число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерати платні в Чернівцях.

Росия й Японія.

Росия, якій не веде ся нї в Манджуриї та на азийских морях віднесла досї „побіду“ тільки над безборонними ґельскими рибаками. Міжнародна комісия, що радила в сїй справі в Парижу, покінчила вже слїдство і видала свій присуд. Він крок за кроком виказує промахи Рождественского і безосновність донесень про японьскі торпедовцї, а кінчить ся... посьвідкою, що росийский адмірал вистрілюючи анґлїйских рибаків і не даючи потапаючим нїякого ратунку не провинив ся нїчим(?!) проти військової чести і гуманности! Трофеї Росиї із сеї побіди хиба незавидні...

Після опису стрічі ескадри з рибацкими кораблями, справоздане комісиї виводить: Зі згідних зізнань анґлїйских сьвідків виходить, що всї рибацкі кораблї мали приписані сиґнали. Зелена ракета, яка викликала недовіре на адміральскім корабли „Суворов“, була приписаним сиґналом рибацкої фльоти. „Суворов“ доглєдївши в віддаленю 20 каблїв корабель без сьвітла, признав се підозріним і думав, що се є великий торпедовець. На підставі сих спостережень адмірал Рождественьский казав стріляти до сего корабля. Відвічальність за сей акт і за єго наслїдки більшість комісиї приписує адміралови Рождественьскому. Майже зараз таки по отвореню огню „Суворов“ спостеріг недалеко мале судно, яке розпізнав як рибацкий корабель. Рождественьский наказав супротив сего дати сиґнал ескадрі, щоби не стріляла до рибацких лодий, а рівночасно отворив огонь з другої сторони на иньший корабель, який видав ся єму підозріним. В сей спосіб стріляно на дві сторони. Канонада тревала 10 до 15 мінут і вирядила рибакам значні шкоди. З другої сторони кружляк „Аврора“ влучило кілька гарматних набоїв. Більшість членів комісиї стверджує брак точки опертя, з якої можна би пізнати, в якій цїли стріляли воєнні кораблї; члени комісиї признали одноголосно, що рибацкі лоди не сповнили жадного ворожого акту. Більшість комісиї є думки, що анї межи рибацкими лодями, анї взагалї на місци випадку не було жадного торпедівця, що отже отворене огню Рождественьским не було оправдане. Росийский заступник в комісиї висказує пересьвідчене, що як раз підозріні кораблї, які зближили ся до ескадри в ворожім намірі, були причиною отвореня огню. Більшість членів комісиї є погляду, що, принявши навіть росийске, становиско стріляне тревало довше, чим заходила потреба. В кождім разї члени комісиї тїшать ся, що Рождественьский лично від початку до кінця зробив всьо, щоби перешкодити стріланю до рибацких лодий, яких пізнано як таких. Члени комісиї признали однодушно, що по укінченю канонади оставало досить непевности, яка спонукала адмірала Рождественьского до дальшої пути без задержаня. Мимо сего більшість комісиї висказує жаль, що адмірал, переїзджаючи біля Па де Кале не постарав ся о завідомлене властий, щоби поспішили з помочию рибацкій фльотилї. Вкінци заявляє комісия, що сим вироком нїчим не діткнені військова честь і людскі почуваня адмірала Рождественьского і загалом єго ескадри.

На поли бою в Манджуриї росийским військам знов не повело ся. Поки що приватні телеґрами згідно доносять що Куропаткін програвши до краю триденеву борбу з Японцями біля Цінчоєан о 25 миль на північ від Сімасі уступає швидко по за Мукден, у якім настала формальна паніка. В наслїдок сего цофають ся також ґен. Кавльбарс і Леневич. Подробиці нової борби ще не звісні; росийскі страти мають виносити кілька тисячів. Гарт, витревалість японьских жовнярів і їх ерудиция воєнна, коли зуміли взяти перевагу і над ґен. Леневичем, що так добре знає манджурский терен, викликують загальний подив. Найзавзятїйший бій тревав на правім крилї, де Курокі зумів обійти Росиян із півночи, аби сїсти їм на плечі. Отсей маневр виконано тижневим маршом через Талїньскі гори, де нема нї людских осель нї деревин нї корчів, тільки снїги, ожеледа і голі скали. Японцї мусїли уживати надлюдских зусиль, щоб поконати всї перепони, при яких не треба збувати мовчанем морозів снїжних завій і метелиць, які прямо унеможливили транспорт армат і поживи.

Кореспондент Бюра Райтера доносить із головної кватири ґен. Курокого під датою 25. лютого: Японцї побідили вчера диймаво ґен. Ренненкампфа, що є незвичайно важне з огляду на здобуте корисних позиций стратеґічних. Борба відбувала ся на гористім теренї около 40 миль на схід від Єнтай. Піхота ґен. Курокого знов обявила гідні признаня прикмети в борбі на гористім теренї і виказала свою висшість над росийскою кавалериєю. — Зимові позициї японьского правого крила находять ся коло Пенсіго, а розтягають ся на полудне від ріки Ша до ро Тайцї. Підчас вчерашних воєнних операций війска, що вирушили з Пенсіго, виконали зворот на північний схід і гнали перед собою Росиян. Відтак загрозили росийскому лївому крилови і заняли деякі позициї на схід від ріки Тайцї. Ґен. Ренненкампф розпоряджав в борбі півтора дивізиями кавалериї, одною дивізиєю піхоти і одним віддїлом стрільців. Головна борба йшла на північнім сході під Цінгентенґ, де Росияни боронили ся завзято.

Полїтичний перегляд.

Австрия. Контінґент рекрутів, про що хиба годї було й сумнївати ся, ухвалила і палата панів так, що він як санкціонований закон появив ся вже у Wiener Ztg.

На вівторковім засїданю палати послів відповідали насамперед мінїстри Вельзерсгаймб, Букоа і Косель на численні інтерпеляциї. Між иньшим відповідав мінїстер краєвої оборони на інтерпеляцию поставлену пос. Шумаєром в справі скандальної операциї одного драґона і в справі порядків та харчу в ґарнїзоновім шпитали в Ґрацу. По відповідях зажадали посли Шумаєр і Фелькль отвореня дискусиї над повисшою справою, але палата відкинула се внесене а тодї социялїсти і Всенїмцї почали викрикувати. Опісля приступлено до дальшої дискусиї над справою промисловою. Промавляв між иньшими також мінїстер торговлї бар. Каль і просив о приняте предложеня та зазначив, що правительство приготовлює проєкт закона против нечесної конкуренциї. — Тут годить ся занотувати уперту поголоску про уступлене мін. оборони краєвої Вельзерсгаймба. Єго теку має обняти фельдцайґмайстер Шенайх.

Росия. Рівночасно із новим погромом Росиї на манджурскім побоєвищи виринає вістка про те, що цар ловить ся за послїдну солімку ратунку в видї обіцянки конституциї. Петербургска аґенция телеґрафічна пустила в сьвіт слїдуючу, оперту на добрій інформациї вість: Мінїстер рільництва і домен, Єрмолов, предложив цареви дня 24-го лютого пропамятне письмо о внутрішнім положеню в Росиї і о способах, якими можна би злому зарадити. Мінїстер прийшов до переконаня, що можна би завести нормальні відносини і успокоїти уми лиш через заведене конституциї і скликане зборів вибраних представителїв народу. Цар нараджував ся довший час з Єрмоловом над повисшими справами і остаточно поручив єму виготовити відповідний указ до мінїстра справ внутрішних, зглядно манїфест. Дня 25-го лютого відбула ся у Єрмолова довірочна нарада в справі виконаня

Владислав Ст. Раймонт.

Перед досьвітком.

НОВЕЛЯ.

Перевів Остап Лїнський.

I.

(Дальше).

— Красше вам?

— О, зовсїм добре, зовсїм, лиш так страшно, так страшно було, що я вже думав...

— Без Божої волї нїчого не станеть ся. Господь не хотїв ще забирати вас, се сьвята Його ласка, що ви не вмерли без сповіди... Треба подякувати Йому за се.

— В який спосіб? — спитав непевним шепотом.

— Висповідати ся. Побачите, що недуга промине швидше. Ви ласкою скріпите свою душу і вона переможе слабість.

— Нї, нї... по що?... Сповідати ся і здихати! Нї, я хочу жити. Сестро не пригадуйте менї про Бога. Не мучте мене... Не треба менї прощення, нї милосердя! Я хочу життя, а сього не дасть менї ся ваша страшна казка, нї, бо ваш Бог, се Бог лиха, пітьми, хороби, нещастя, а не Бог живих! Де мука, де біль, там приволїкаєте Його, щоби добити жертву. Чуєте сестро! Ненавиджу Його за всї муки сьвіта, проклинаю за всї сльози людські! Так! хай здохну на віки, а проклинаю! — кричав так роздражнений, що вже був без памяти. Не відривав очий від сяючих мосяжних ґалок при ліжку і кляв, кричав що-раз голоснїйше, проклинав.

— Христе! Тихо! Тихо! — і налякана розпаленими руками закрила йому уста, щоби не хулив. Але він вхопив єї зубами так сильно, що з криком болю вирвала руку і впала на колїна.

— О Господи безконечного милосердя!

Зглянь ся на нього!

О Господи любови, о Боже доброти,

Вислухай мольби моєї!

Вислухай, благаючого голосу душі моєї і прости йому!

Помилуй його Боже, то лиш мука обезсьвідомила душу його.

О сьвяті! О безсмертний Господи мій! Сльозами серця, страшною любовю, болем, покорою благаю Тебе, прости, помилуй!... — благала дрожачим, глубоким голосом і перли слїз котили ся з єї чудових очий, а лице яснїло найглубшою екстазою благання, любови, розпуки і страху.

Дрожала розворушена гураґаном горя, кидала в глубокім пориві чисту душу перед престол Всевишнього і кровю серця прохала помилування для його.

Він занїмів.

Звинув ся в клубок і впялив жевріючі очи в єї лице. Жалісний голос прошибав його огнем, втїхою, силою а сльози єї розпуки, що проливала за ним, сей пламенний крик віруючої душі, наносив на нього дивного жару, по костях просував ся пристрастним огнем, прискорював стукіт серця. Він не чув слів, не розумів їх, лиш глядїв на неї, на єї чудове лице — цїлував єї очима.

— Не варто молити ся до мене! — прошепотїв з трудом і тяжко віддихав хвилю охриплим сопінєм, бо ся яскрава, огидна пристрасть запхала горло, давила голос і так змучила його в нутрі, що не міг захопити воздух.

Милосердна сїла на давнім місци. Монотонний, тихий шелест спадаючих зерен рожанця знов дрожав в кімнатній тиші, а єї очи чуйної трівоги і суму, очи зайшлі необсохлими слїзми падали на його лице поцїлуями, то знов трівожно, а глубоко глядїли в вікно, в сторону розсьвітку, лиш там була ще глуха ніч і дерева сповиті в тумани дрожачі з холоду, мов сонні марева і зловіщі, таємні шепотїння пітьми...

— Сестро ви чудово гарні! — шепнув знов і підніс ся на подушках. — Так нечувано гарні. Під сьою страшною одежию скривають ся чудеса, прочуваю їх — виджу навіть, виджу... — замовк, бо знов не стало йому голосу.

Она зірвала ся з крісла, скрутила сьвітло і сїла як могла найдальше від нього.

— Три року тому в Парижі... ми устроювали бенкет, но... таку орґію троха... були кокоти... Знаєте сестро, гарні... а одна Марієтта була дуже подібна до вас! Зовсїм як ви... а опісля пекло, без тями... божевіллє... епілепсия розкоші... океан пристрасти... страшні вири розшалїлих змислів!...

— — — — — — — — — —

Милосердна вийшла, примикаючи за собою двері.

Він не бачив. Горячка обхопила

волї царя. Сю чутку потверджує також і петербургский дописуватель „Варшавского Дневнїка“, котрий доносить, що скликане земского собору по урядовім манїфестї послїдує аж по приготовляючих роботах, котрі потревають два або й три місяцї. До участи будуть покликані представителї всїх станів, котрі відтак виберуть своїх представителїв. — Тут одначе знов заходить нова квестия що до назви „станів“, які у Росиї передовсїм у низших верствах різко зовсїм не відділені. Отвертим лишає ся також питанє про спосіб вибору евентуальних заступників. — Максима Ґоркого, який запав у важку фазу сухіт і ставового запаленя, випущено вже із Петропавловскої кріпости за зложенєм кавциї в сумі 10 тисячі рублїв. Кавцию зложив звісний российский фабрикант Сава Морозов. Ґоркого перевезено в адміністративній дорозї до Риґи. — Рівночасно приходить вістка про репресалії проти звісного автора Legend А. Немоєвского, якого вислано із Варшави. — Впрочім панує в Росиї дїйсна анархія. В Петербурзї розпочав ся наново страйк 45 тис. робітників із за того, що власти поарештували делеґатів вибраних ними для нарад в робітничих справах.—В Москві і Петербурзї застрайкувала ще церковна прислуга. Побєдоносцева держать приятелї у формальнім увязненю, бо полїция впала на слїд заговору проти него між нисшим духовеньсвом. — В Теодосиї тривають антисемітскі заворушеня. В Баку нема й мови про лад. Війско не може ворохобникам дати ради. Богато публичних будинків висаджоно у воздух. — Державні орґани роблять горячкові приготованя на 4. марта, яко річницю знесеня кріпоцтва. Того дня має війско берегти помешкань усїх российских достойників. Є річию більш як певною, що тої днини вибухнуть всюди грізні розрухи, хиба що цар видасть манїфест про конституцию.

Ще раз про справу буковиньскої гр.-прав. церкви.

(Дальше.)

„Знова у господаря Матея Кадищука померла дитина у вівторок коло полудня. Отець дитини пішов до панотця замельдував се і просив, щоби панотець помершу дитину поховав як найшвидше, коли можливо то вже в середу а найпізнїйше в четвер, бо в него самого лежить ще двоє иньших дїтий слабих, а родина его загалом не має иньшого місця до мешканя. Одначе добрий панотчик просьби свого парохіянина не узгляднив. Матей Кадищук є — бачите — читальником, належить до каси райфайзеньскої, то такого чоловіка треба научити! І тїло лежало таки серед родини в одній маленькій хатчинї аж до пятницї!

Рівно безсердечно поступає наш парох і при слюбах.

Він бере за вінчанє навіть від найбіднїйшого 10 кор., 8 курий, 1 лїтру горівки, дві пари колачів а крім того ще мусить молодий і молода робити по два дни даремної роботи. Але ще й на сїм не конець, бо кождий із сьвідків вінчаня мусить заплатити по 2 кор. готівкою, по пів лїтри горівки і по парі колачів. Як лиш одної із наведених условин нема, то і слюбу нема, і молоді, що злагодили ся на весїлє, відправляють весїлє без слюбу і сидять так, на віру.—В нашій громадї нема проповіди, нема катихизациї, анї науки релїґії! Одиноким релїґійним покріпленєм народу буває богослуженє в недїлї і сьвята. Але у нас вже більше як 6 років в недїлю і сьвято до церкви не ходять, нема тих релїґійних вправ. Парох думає, що він вже за старий до відправлюваня богослуженя. Правда старість має на всякий случай свої права і еї треба шанувати. Ми би й не мали нїчо проти того, як би лише церковні власти подбали про те, аби ми не були примушені обходити ся через шість лїт без всякої церковної відправи, гірше чим дикарі. Се викликує тим більше обуренє, що наш ослаблений віком панотець Тарновецкий мав би на те силу і й має, щоб читати заплачену службу кождої (!) днини, а сил не достає ему тільки до відправи в недїлї за виїмкою торжественних празників, коли можна мати добрий дохід. Із сего родить ся для населеня новий тягар маєтковий. Люди именно мусять платити окремо за богослуженє, як хочуть его вже раз почути.

Просимо дарувати, що розводимо ся так широко. Але просимо про се тямити, що ми тут не маємо нїкого, кому могли би розповісти про наше горе і просити о поратунок, бо консистория глуха і без чутя супроти нашого безвихідного положеня. І все проче відносить ся супроти того зовсїм обоятно. Прошуж тільки подумати, як дуже деморалїзує наше населенє така подїя як та, що лучила ся послїдними часами в нашім сьвященичім домі. В сїчни с. р. привела в парохіяльних хатах т. є. в домі нашого душпастиря повитуха дитину. Сю мертву дитину носив відтак паламар по селу і давав 2 кор., щоби еї хто перетримав, заки еї панотець не поховає. А понеже сеї мертвої дитини не хотїв нїхто приняти, то паламар мусїв еї занести до себе. Се зробило тим гірше вражінє в громадї, як люди довідались, що сю дитину породила покоївка нашого панотця.

Тепер прошу послухати, як наш панотець нам йорданьску воду сьвятив. Се також покаже его настрій супроти парохіян. На Йордан, як звісно, сьвятить ся у нас воду дуже урочисто. В вечер перед Йорданом злагодили люди коло церкви кадки і понаношували до них подостатком води, щоби наш душпастир лиш вийшовши із церкви, не потребуючи нїкуди іти серед студени при своїм віцї, осьвятив таки зараз воду місто того, щоб іти до далекого дїдичівского двору, який навіть не належить до нашої церкви. Але наші добрі наміри супроти панотця покінчили ся дуже лихо. Як він по богослуженю почув про наші добрі наміри і зарядженя розсердив ся так, як би в него нечистий вскочив. Зачав кричати і вхопив хрест із престола, сїв на фіру і поїхав сам із своїми трома підхвостачами до двора на водосьвятє, де казав двірскій службі позносити паньскі балїї, паньскі ванни і умивальницї і наносити до них води. Відтак осьвятив воду без народу, без церковної процесиї і без сьвятих образів, бо цїла громада з усею процесиєю і образами остала ся коло церкви, бо не хотїли еї нести на паньске подвіре, що не належить до прав. церкви, і також не хотїли із паньских умивальниць і паньских балїїв води пити; бо громадяни позносили свої чисті посудини до церкви, щоби мали відтак відки чистої води напити ся.

А тепер Благородний пане осудїть сами, в чім тут наша громада змилила або що злого она зробила, щоби собі на таку скандальну роботу із боку нашого пароха заслужила?

Воно так виглядає, якби вже ми мали таке щастє до сьвящеників. Бо так само і перед 4 роками его зять Ракоче викликав подібне згіршенє при сьвяченю поля. Як нарід із процесиєю доходив вже до хреста так той панотець також як би наполошив ся сего, вернув ся сам в село, а люди з процесиєю і образами і цїла громада пішли самі без сьвященика в поле. Сей факт був докладнїйше описаний в рускій часописи „Руска Рада“, але сьвітла консистория на сю допись зовсїм не звернула уваги. Так се оповіли ми гдещо з дїяльности службової нашого сьвященика у многих примірах, які можуть причинити ся до виробленя переконаня, як у нас дбають о релїґійно-моральне вихованє народу і християньску дїяльність церкви. На кінци хочемо оповісти де що з церковної господарки грішми нашого пароха.

Наша матїрна церков, був то старенький будинок; може вже і сто лїт минуло, як еї збудовано. Вона згоріла 1903 року. Можна би гадати, що в урятованій касї церковній після пятьдесятьлїтного збираня був Бог-зна що за маєток. Подумайте тепер самі Високодостойний пане, бо Ви є також наш православний християнин, таж наші люди, як знаете, є милосердні і на свою рідну церков дають дуже радо, а помимо того не найдено в церковній касї за 50 лїт збираня й сорок корон! Порахуймо лиш щоби недїлї з сьвятами в роцї принесли десь по одній коронї, то булоби за один рік 50 кор. а за 50 років $50 \times 50 = 2500$ кор. Далї висилає наша церква що року своїх людий по сусїдних селах, де є храм з скринкою, щоби они зібрали що року лиш 10 кор. а з коляди що року також лиш 10 кор., то через 50 р. по 20 кор. принеслоби се нашій церкві знов 1000 кор. отже разом малаби тепер наша церков 3500 кор. чистих гроший без жадних відсотків, а хотївши обчислити ще відсотки, що брали по 12% то булоби тілько грошей, що ми не потребували би ся тепер журити, відки нам гроша взяти, щоби поставити новий дім Божий. Тут хочимо ще одно запримітити, що наша церква в року 1898 також горіла, але зараз огонь придусили, а за то дістала була наша церков 460 кор. асекурациї, а що з тими грішми стало ся, того нїхто не знає.

Може закине нам хто, що гроші повинні були стояти під контролею вибраних нами епітропів. Так, але Ви Високоповажаний Пане видко не знаєте нашого панотця Тарновецкого.

Про вибір епітропів не могло бути навіть мови, бо панотець вибирав і наставляв кождого часу таких епітропів, яких потребував, з котрими він господарив, як сам хоче, так що вони не можуть нїколи здати рахунку з орудуваня церковними грішми. Ми вже скаржили ся перед потропопою Велигорским за наші церковні гроші і просили его, щоби нам дав право вибирати епітропів після нового розпорядженя консисториї. Але з того боку не одержали нїякої помочи так як і иньші громади. А мало се лиш хиба такий наслїдок, що наш панотець відтак за те ще більше на нас уїдав. Також скаржилисьмо ся на сї нестерпимі відносини перед нашим Преосьвященим і також то нїчо не помогло. Все остало по ставому ба що більше наш духовний отець говорить отверто, що ему нїхто нїчо не може зробити. Впрочім грозить нам, що піде на пенсию і постарає ся о те, що его заступником став его зять Ракоче, який дістане відтак парохію.

Борони нас Господи від сего! Поможіть нам і поратуйте, Високоповажаний после! Нас — як видно покинув Господт і наші власти! Той панотчик Ракоче був вже у нас два роки кооператором „ad personam“, тож мя вже знаєм его поведїнку: добра від него ми не зазнали. Ми-ж розповіли, що він сплоошив ся навіть на вид хреста серед поля. Так робив він, будучи сотрудником, щож буде, як він, стане панотцем?! Змилосердїть ся над нами. Підписи: Іван Ойстрик, Йосип Кадищук, Яків Курелюк, Василь Руснак, Николай Мачущак, Андрій Сухолотокий, Юрій Мачущак, Порфірій Мандрук, Миколай Перчак, Василь Скутар, Тодор Гуцул, Юрій Сухолотокий, Іван Руснак, Николай Руснак, Тодосій Ахтимичук, Стефан Скутар, Партун Кравчук, Яків Никифорук, Партун Ґриф, Мафтей Кадищук, Петро Боднарик, Василь Кадищук, Александер Клевчук, Портун Курелюк, Николай Проскуняк, Тодосій Руснак, Онуфрій Филипчук, Доротей Филипчук, Зозонтий Костреба, Портун Марушак, Василь Алексиевич, Петро Клевчук, Танаско Склярик, Онуфрій Ґаврилюк, Олекса Курелюк, Василь Лепка, Грицько Курилюк, Іван Антимийчук, Онуфрій Вакарик, Михайло Ґриф, Александер Порушник, Михайло Мирущак, Александер Руснак, Василь Вакарик, Петро Филипчук.

За правдивість наведеного ручить 47 підписів. Хто знає, як руский мужик

його мозок червеною филею огня. Лежав, як би на днї самого себе, в страшній пустцї, в пітьмі, а збожеволїлий мозок викидав автоматично без його волї і сьвідомости що-раз страшнїйші образи, що-раз більше відражаючі подробицї... всю грозу життя і уяви, всї огиди...

Нараз замовк. Повів очима, бо якесь спазматичне, страшне ридання продиралось крізь двері.

— То она плаче, але чого? чого?

І він чув, що се ридання пригнїтає його незмірним тягаром, що кождїська сльоза еї, як розтоплена капля металю спливає йому у серце, проникає його і кане у грудь і гризе як струя огню, палючого огню.

— Боже! мій Боже!... — і глубокий жаль впялив ся терном в його душу і ссав еї, так страшно еї ссав, що тратив сьвідомість та западав в півсон повний доскулюючих привидів і явищ так лячних, що зривав ся з криком смертельного перестраху, витягав руки о поміч і падав знов в жахливі рамена півсну, в ослизлі, мертві обійми муки.

Лік і еї руки, якими обтирала піт з його лиця, осьвідомили його.

— Се ви сестро?...

Вона нахилила ся над ним, поправила подушки, а сльози котили ся по еї лици ясною струєю, а уста дрожали, як платки рожі.

— Котра година?

— Дванайцята!

— Північ. Пора моя надходить!

— Всьо в руках Божих!

— — — — — — — — — —

— Умру, як буде свитати — крикнув нараз так гостро, що вона опустила з рук рожанець і глядїла на нього.

— Добре, добре... з досьвітком... піду... — шепотїв тихо, що-раз тихше, наче-б відповідав голосови, що линув з глубин ночи... з тамтої сторони.

— Піду — шепнув ледви чутно. І перед душею розкрились йому безкраї овиди, безконечні поля вічности...

То там, де дрімає сей розпучний сьвіт, пурпуровий сьвіт конечности, там лине ся непонятна глота на загладу...

— А ось знакомі, а тепер незнані; а ось свої і чужі... а ось близькі а далекі; а ось нїколи небачені, нїколи не прочувані, нїколи навіть не мріяні; а ось висохлі океани, дерева, цьвіти, зьвірята — зливались разом в хаос жалю і минали всїми дорогами сьвітів, всїми шляхами зір, всїми маяченями думок...

Вони піднимали в сторону свитань випалені слїзми очи і линули в смертельній тиші ожидання, в мовчанцї тайни...

А тихий повів його жалю уносив ся над ними як жаркий вітер... і плакали душі знидїлих цьвітів... і плакали душі зрубаних дерев... і плакали душі побитих зьвірят... і плакали душі висехлих вод... і плакали душі народжених а померших... і плакали душі погаслих зір... і плакали душі всього... і плакала сама смерть і вила дика пісня — страшна пісня проклонів, пісня бунту проти Нього...

А вони линули невпинно сим невмолимим шляхом приневолення, крізь пропасти грози, крізь страшну пустиню переляку, крізь вири чорних погаслих зір, крізь повени конаючих сонць, зелено-страшних, розпадаючих ся сонць, з яких сипали ся брили червених жужлїв, мов огненний дощ і наче важкі сльози умираючої вселенної падали крізь темряву в глубінь безміру, в непонятну глубінь... аж до свитань... аж на його серце...

— — — — — — — — — —

(Конець буде).

безліч разів научений гірким досьвідом важко рішае ся на підписане якого небудь акту, сей пійме із тих підписів нестерпиме положене ставчаньскої громади церковної.

Зміст обжалуваня проти пароха осоружний, та ще страшнійшим е сьвітло, яке він кидае на відносини у рускій частинї диецезиї. Безперечно те, що тут наводить ся е лише сумним случаем, але рід і можливість сего одного случаю, дальше факт, що скарги виведені перед протоереем Велигорским і митрополитом не лише не завели нїяко го полїпшеня а радше повели за собою ще й погіршене ситуациї, зовсїм вистарчають на те, щоб вистарчаючо ясно схарактеризувати ситуацию в буковиньскій диецезиї. Одначе образ еї в дїйсности іще більш понурий, бо представлений случай не стоїть осібняком, а навіть не е найгіршнй із свого роду. Вистарчить тут вказати хочби на підношений підчас послїдної соймової сесиї вчинок пароха з Плоски о. Тофана, якому доказано, що він уживав навіта сповідальницї на те, щоб видушити із одної сироти 90 кор. Алеж після сего слїдуе й те, що характеризуе цїлу справу: По урядовім сконстатованю стану річи опубликував той панотець — після переведених переговорів із найвисшою властию церковною — „вияснюючу відповідь“ такого змісту, що він вправдї поповнив вимущене але що він у думках постановив собі за вимушені гроші сповнювати богуугодні дїла!

Але ще й се не е найсумнїйше із цїлої історий, що такі случаї лучають ся по руских громадах не відокремлено; найсумнїйший бік цїлої історий лежить в тім, що православні Русини на Буковинї стоять супроти таких панотцїв без оборони й захисту!

Всї скарги, представленя, просьби і напімненя як одиниць так цїлих громад і послів не змогли міродатних кругів збудити із дотеперішної рівнодушности, хоч се триває вже 25 лїт. Всї скарги на таких сьвящеників знаходили і знаходять остаточну полагоду у вказаню з одної сторони на те, що митрополит не мае нїякої дисциплїнарної власти над сьвящениками, а з другої знов сторони на те, що церква се институция автономна.

(Конець буде).

Із історий заставнецкої Теміди.

Ц. к. державна прокуратория оскаржила була учит. В. Корниляка о переступство § 320. з. к. — а іменно за то, що він мельдуючись в урядї громадскім в Галичинї, поважив ся виповнити мельдункову рубрику словам „angemeldet“ am 28. September 1904“, і коли громадский писар перечеркнувши его нїмецке письмо на „Militär-Schein-ї“, написав по польски „Зґлосіл сен“ — то уч. Корниляк взяв від него перо і в его присутности перечеркнув польске письмо, та написав собі сам по руски „Зголосив ся до побуту“. От і цїле переступство! — „образїл нашон мовен“!! — І за ту „образу“ польскої мови обвинувала ц. к. прокуратория державна в § 320. — і передала п. Залускому, ц. к. адюнктови судовому в Заставнї на те хиба, аби „помсцїл зневаґен ойчистей мови“. — Зараз на вступі розправи привитав уч. Корниляка п. Залуский словами „in Galizien ist polnische Amtssprache — sie sollen kein Chauwinist sein und sich nicht auf die deutsche Sprache stützen“. Коли він оправдувавсь тим, що служить при австрийскім війску, де мова урядова е нїмецка — і е Русином, тож може жадати, щоб мельдункові рубрики виповнювали ему по нїмецки або по руски — тодї п. Залуский заперечив і сказав, що анї руска анї нїмецка мова не мае в Галичинї тих прав, що польска, та додав ще таке „schauen sie, was ihnen ihr Chauwinismus gemacht hat und für Chauwinismus werden sie Strafe bekommen“. Учувши то зажадав уч. Корниляк слова і в присутности кількох людий сказав таке: „Сьвітлий Суде! — З бесїди і цїлого поступованя пана адюнкта, що репрезентуе Сьвітлий Суд, — дійшов я до переконаня, що не можу мати довіря до Сьвілого Суду евентуально до его функціонара, тож жадаю щоб мене переслухано в Кіцмани або в Чернівцях — де е судьями люди безсторонні і безпартийні, а жадане мое прошу взяти до протоколу“. Учувши се п. Залуский стрепенувсь — довшу хвилю був наче непритомний — не знав що робити а в кінци здобувсь на енерґію і розкричавшись до уч. Корниляка, що за такі жаданя замкне его, бо він присяглий і „до ваших руских (на язицї було йому иньше слово) справ не мішаюсь“. Коли уч. Корниляк доконче домагавсь свого п. Залуский, крикнув до него „то робить ся 24 годин перед розправою“ — і чим скорше взяв бірет на голову і... Im Namen... присудив ему 20 кор. кари і кошта процесу.

Засуджений вніс проти сего засуду рекурс і на розправі апеляцийній, що відбулась дня 1. марта 1905 року ц. к. висший суд увільнив засудженого від вини і кари, мотивуючи се тим, що засуджений мав право домагатись, щоб рубрику мельдункову виповнено ему в нїмецкім або рускім язицї — а що его жаданя не сповнено, тож обжалований в роз'яреню сам собі се зробив, через що не допустив ся жадного переступства § 320. — тож тим самим поступоване его не підпадае жадній карі. Обжалованого боронив адвокат др. Дутчак, що в своїй знаменитій і річевій бесїдї виказав, що засуд ц. к. судиї Залуского опираесь на чистім нерозуміню закона язикового. Із сего перебігу цїлої справи не важко зрозуміти, чи заставнецкі „сендзьове“ дбають о примінуване обовязуючих законів, чи о ненарушимість вшехпольских ідей...

§

НОВИНКИ.

Чернівцї, 2. марта 1905.

„Народна Зрада“, котру видають кацапи-рублехапи, судить других після себе і бреше, що якісь „Українцї“, котрих кацапский богатир-клеветник з боязни перед Івановою хатою розуміе ся не означуе докладнїйше, діставали щорічно субвенцию із диспозицийного фонду в сумі 30.000 кор., отже що найменьше за 10 лїт дістали 300.000 кор. і запитуе, де вони їх подїли. На запитаня „Народної Зради“ відповімо коротко: Засї Тобі, московска наймичко до Русинів і до всїх справ руских!

Росийскі дезертири на Буковинї. Буковиньске правительство краеве розіслало до всїх підчинених старость і черновецкого маґістрату обіжник, в якім поручуе їм впливати на росийских дезертирів, щоби опустили границї краю добровільно до 6 тижнів, инакше будуть видалені примусово. Число росийских дезертирів на Буковинї зросло після урядових інформаций до 1024, із яких 704 проживае в столици краю. Свій розпорядок мотивуе краеве правительство тим, що велика часть дезертирів живе без роботи і становить лиш тягар населеня; впрочім запотребоване працї на Буковинї таке мале, що присутність дезертирів значно погіршуе заробкові условія краевого населеня. Головною причиною видалюваня росийских дезертирів е одначе те, що у богатьох із них сконстатовано египетске запалене очий (трахому), яка при гуртовім мешканю недужих може ще розширити нову пошесть у краю.

Буджет м. Чернівців після реферату д-ра Норста представляе ся так, що 46% додатку сего року не треба буде підвисшувати. Прелїмінар виказуе скількість звичайних видатків 1,326.338 кор. 36 сот. а надзвичайних 58.585·87 кор. Звичайні видатки на цїли просьвітні виносить 324.589·11 кор. із чого на платню учителїв припадае 231.450 кор., а надзвичайні видатки (на будову шкіл) 16.701·27 кор.

Краевий видїл на засїданю із дня 25. лютого порішив між иньшим привести до ладу громадскі відносини в Ропчу; згодив ся на підвисшене пенсий для учительских вдовиць Леокадиї Галїп, Оленї Ґраматович і Аннї Гарґесгаймер із 500 на 600 кор., Аннї Зибачиньскій із 400 на 500 кор., Евгениї Іванович із 700 на 800 кор., а емер. учит. Іванови Архіпови із 850 на 1000 кор.; до комісиї установленої делеґатами австрийских видїлів краевих для береженя краевих інтересів делеґовано з рамени бук. кр. видїлу д-ра Авр. Ончула; на їдальнї для заражених пеляґрою асиґнував краевий видїл від себе 5000 кор. Правительство дало на сю цїль 15.000 кор.

Реформа краевої школи господарскої. Теперішна середна школа господарска в Чернівцях рішучо не сповнюе своеї задачі. Нашим читачам будуть мабуть ще в памяті не так ще й давні соймові дебати над сею справою. Справою тою заняв ся вже і видїл краевий і обговорював еї на понедїлковій нарадї під проводом віцем. др. Стефана Смаль-Стоцкого. Рішено скликати в сїй справі окрему анкету і приготовити для неї відповідні материяли. Тепер стоїть справа сеї школи перед такою дилемою, що або треба еї знести, або зреформувати плян еї науки, так щоб еї абсольвенти мали доступ до висших шкіл аґрономічних.

Акция одеских Українцїв. „Кіевскіе Отклики“ доносять: Дня 22. н. ст. лютого українська інтелїґенция м. Одеси вислала на імя предсїдателя комісиї для перегляду прасових законів, Кобека, телеґраму отсего змісту: „Виїмкові услівя естваня малоруского слова і цензурні пута, якими оно звязане, приневолюють нас в інтересах обезпеченя свободи слова, рівноправности і свободи уклінно просити вашу вседостойність покликати до участи в нарадї оборонця справ малоруского слова. Коли в нарадї беруть участь звісні зі свого ворогованя до всего, що малоруске, журналїсти Піхно і Суворін, то справедливість вимагае, аби в нарадї взяли участь також і оборонцї. Се необхідне також для більшої вартости рішень комісиї. Для улекшеня вибору ми готові навести вашій вседостойности названа декількох осіб“ (Підписи).

Здезертирував. Санїтет Атанасій Севсейов вискочив передвчера між 4. а 5. годиною рано із ґарнїзонового арешту, де він був інтернований і втік у незвіснім напрямі.

Під колесами желїзницї. Дня 21. лютого переїхав тягаровий потяг ч. 372 в Кичері між км. 292·8 і 292·9 14-лїтну Теодору Петрунчан, родом зі Стражи, яка служила у будника Вробенця.

Із Рогізної. У вівторок о 7-ій год. вечером зняла ся над нашим селом луна пожежі, що обхопила забудованя Зінґера Байтнера. Огонь заняв ся в стайни мабуть від лишеної там сьвічки при доеню коров. На голос сїчової сурми збігли ся сїчовики і під проводом кошового Костя Майданьского взяли ся жваво до ратунку. Замкненої стайнї, у якій згоріли й корова і кінь вже годї було уратовати, за те вгашено мешкальні забудованя, у яких містить ся шинк і склеп, а які обняв був огонь також. Огонь погашено швидше, чим прибула громадска сторож пожарна з Садаґури. — *А—вий.*

Із Василева пишуть нам: Вчера т. е. 27. лютого у 8-ій годинї вечером ішли ледом із Дорошівців до Василева із весїля Николай Шевчук із своею жінкою. Лїд заломав ся, а они будучи пяними були би певно утопили ся, як би не дали їм на час ратунку місцеві „Січовики“. Із води витягнено їх вже майже на пів замерзлих. При ратованю показав найбільше відваги Н. Лїтовский. — *Юр. К—ий.*

Оповістки:

Старшинам райфайзеньских кас до відомости! Оповісток про збори каси, які для ширшого загалу зовсїм не цікаві а за се забирають дороге місце в часописи не будемо більше поміщувати в части редакцийній тільки в оголошенях за оплатою 1 кор. від одноразового повіщеня. — *Редакция Буковини.*

Загальні збори Історичного товариства в Чернівцях відбудуть ся в суботу дня 4. марта в готелю центральнім о год. 8-ій веч. На зборах буде читати проф. др. Володимир Милькович „Про антропоморфізм у клясичній штуцї“. — За видїл: *др. Мількович, др. Маковей.*

Головні збори „Рускої Каси“ для ощадности і пожичок, стоваришеня зареестрованого з ограниченою порукою в Чернівцях відбудуть ся дня 12. марта о 5-ій год. попол. в „Народнім Домі в Чернівцях ул. Петровича ч. 2 з таким порядком нарад: 1. Прочитане і провірене протоколу. 2. Справоздане касове. 3. Внески старшини. 4. Вільні внески. Єсли б не явило ся о 5-ій год. відповідне число членів, тодї загальні збори відбудуть ся о 6 ій год. без огляду на число явивших ся членів. — *Др. Ст. Смаль-Стоцкий, др. Василь Дутчак.*

Пригадуемо, що костиюмовий вечерок з танцями тов. „Зорі“ відбуде ся в суботу дня 4. марта с. р.

Продаж дров у Селетинї. Буковиньска торговельно-промислова палата оповіщуе, що дня 8. марта о 11-ій год. пер. пол. відбуде ся лїцитация на зломи і звивороти із селетиньских лїсів. Оферти треба вносити в селетиньскій управі дібр і лїсів до дня 8. марта. Близших інформаций в сїй справі може удїлити буков. торговельно-промислова палата.

Надзвичайні загальні збори товариства „Січ“ в Виженцї відбудуть ся дня 5. марта н. ст. (в мясопустну недїлю) в домі читальнї „Рускої Бесїди“ о 5-ій годинї попол. з таким порядком: 1. Отворене зборів. 2. Вибір осавули, учителя і одного четаря. 3. Евентуалїя. 4. Закінчене. Просимо ласкаво так селян як і нашу інтелїґенцию прибути до нас численно: За тов. „Січ“ в Виженцї дня 25. лютого 1905. *Григорій Танасійчук*, кошовий, *Семен Клим*, учитель, *Сава Трагерюк*, скарбник, *Дмитро Клим*, справник.

В Рівнї пов. Вижниця відбудуть ся на 5. марта 1905 о 2. год. по пол. в домі Юрія Матейчука загальні збори читальнї „Рускої Бесїди“ з слїдуючим дневним порядком 1. Справоздане за 1904. 2. Вибір нового видїлу. 3. Вільні внесеня. 4. Товариска забава. — *Онуфрій Труфен* голова, *К. Альбота* писар.

Загальні збори тов. читальнї „Рускої Бесїди“ в Дихтинци відбудуть ся в недїлю 5. марта с. р. о 1. год. по обідї в шкільнім будинку з слїдуючим дневним порядком: 1. Справоздане старшини з еї дїяльности за рік 1903 і 1904. 2. Справоздане скарбника і бібліотекара. 3. Вибір нового видїлу. 4. Вільні внесеня і наради. — За видїл: *И. Маковецкий* голова, *Сев. Балошескул* в заст. писаря.

Померли:

Нинї рано помер у Відни предсїдатель нїмецкого Schulverein-у

Послїдні вісти:

Із Шарлероа в Бельґії телеґрафують, що нинї кинув хтось на подвіре замку в Ґіль, де мешкае рада управляюча копален вугля, динамітову бомбу, яка поробила значні шкоди материяльні. Другий динамітовий атентат виконано в Курсель на мешкане одного страйколома. І тут була шкода значна. — У парискім дневнику „Humanité“ поміщуе о. Юрій Гапон, — який щасливо утїк до Франциї — дуже острі отверті листи до царя і росийского народу, взиваючи пролетарият до оружної революциї проти царя, що пролив тілько невинної крови.

НАУКА, ШТУКА І ЛЇТЕРАТУРА.

Конкурс. Головний Видїл Товариства „Просьвіта“ у Львові оголошуе отсим на основі „Статута фонду імени Івана Череватенка на видаване премій за науково-популярні книжки“ — конкурс на дві премії по 250 корон за написане двох науково-популярних розвідок в українській мові. Конкурсові твори мають відповідати отсим вимогам: 1) Мусять бути ориґінальні, нїде ще не друковані, та популяризувати здобутки сьвітової науки; 2) Не можуть захвалювати неволї, пануваня одного народу або громадского стану над другим, як також не можуть бути змісту конфесийного; 3) Українська мова творів мусить бути проста, зрозуміла кождому письменному Українцеви на сьому просторі, де живуть наші люди; 4) Твори не можуть бути менші обемом від двох аркушів друку, рахуючи в аркуші 40 тисяч лїтер. Працї належить надсилати до Головного Видїлу Товариства „Просьвіти“ у Львові в речинцї — по конець 1906 р. Власноручний підпис автора мае бути поміщений в осібній, запечатаній ковертї. Премійований твір остае власністю автора, але друкуючи його, автор не мае права робити відмін, противних повисшим условинам. Вислїд конкурсу оголосить Товариство в свойому часї. — За головний Видїл Товариства „Просьвіта“ у Львові дня 18. лютого 1905. *Др. Кость Левицкий*, заст. голови, *Іван Яримович*, писар

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улиця Головна-Енценберга ч. 3.

В мясниці поручає новости для Пань і Панів.

Вахлярі наймоднїйших виробів з т. зв. перлової шкаралупи з струсевими перами, Marabout, Pointlace, соломкові і з ґази білі в ріжних красках від найдорозших до найдешевших.

Вступ на баль послїдна новість великий вибір.

Рукавички Glacé, шовкові гладкі т. зв. ajour Muskelüre ріжної величини.

Паньчохи і зарукавки шовкові, півшовкові, гладкі, білі і в ріжних модних красках.

Черевики балеві, лякерки, білі Glacé, золоті, Chevreaux з гафтом або без него, цїжемки і півчеревики.

Хусточки до носа шовкові, гладкі, або гафтовані, з батисту полотна в ріжних модних красках.

Капелюхи і краватки, атласові кляки, цилїндри, балеві наймоднїйші краватки.

Мужескі сорочки сальонові, з піковими і шовковими передами, ковнярики, маншети найновійшого рода.

Капелюхи. Самостійна продаж капелюхів з ц. к. надвірних фабрик капелюхів І. Г. Іта у Відни, і Осипа Піхлера і Синів в Ґрацу Борсолїна в Александриї. Найбільший вибір фабрикатів з фільцу, льодену, плїшу і т. и. в ріжних фасонах,

Знижені цїни товарів футряних і артикулів зимових.

Футряні боа правдиві перскі, з куни, ласиці, кретові ріжного рода футра медвежі — до того відповідні муфи для дївчат і дїтий. Футряні і суконні шапки, кучми т. зв. Persianer, Sealskin, Nutria як також барети для дївчат і дам ріжної наймоднїйшої сорти.

Вовняні і зимові товари. Правдиве біле систему Еґера, др. Лямана, вовняні калїсони і майтки, рукавички, огрівачі колїн і пульсів, паньчохи, хусточки з Хемілї, вовняні шапочки чепцї для дївчат і дїтий — загортки на колїна до подорожи і т. д.

Конфекция дїточої одїжи, як жакети, плащики до того капузи, ковнярики, все після найновійшої моди.

Товари обувяні. Склад америкньских черевиків фабрики обуви Антона Чапека у Відни. Найбільший вибір ріжнодної обуви для панів, пан, дїтий. Черевики з Chevreaux Boxcalf, з телячої сатинованої шкіри і т. и. лякери, черевики до ховзаня. Все з найлїпшої сорти. Чоботи фільцові, до пользованя, взагалї ріжна обув.

Кальоші і черевики до снїгу найлїпші фабрикати.

Замовленя з провінциї виготовляють ся сейчас. Товари котрі не подобають ся, нринимаю назад.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

поручає отсї книжки:

Виданя тов. „Руска Бесїда“:

	К. с.
* * * „Явдоха“ словіньска казка	—·24
Ів. Синюк. „Образки з природи“	—·20
О. П, „Хлопцї садівники“	—·40
Омелян Попович „Розмови“	—·40
Корниль Н. Устиянович „Три цїкаві загадки“	—·40
В. Умінський-Ф. Королевський „Як повстала земля і який буде еї конець.“	—.30
Проф. О. Єремівчук „Іван Сучавский“	—·40
Ів. Бажаньский. „Пропасть“	—·20
Гаршин. „Малярі“	—·20
* * * „Зерна“	—·20
* * * Толстой „Два старцї“	—.14
Омелян Попович. „Ластівка“ (старі рочники.)	2·—

Виданя тов. Руска „Школа“.

Барановский Мечислав. „Педаґоґіка“	1.20
Ом. Попович. „Методика“ І. часть	—.60
Гаврищук „Методика“ II часть	2.—
Омелян Попович „Як бідні збогатїли“	1.—
„ „ „10 казок для дїточок“	—.20
„ „ „Збірка законів“	.1—
Ів. Синюк. „Образки з житя“	—.20
Ом. Попович „Пів сотнї повісток“	—.40
„ „ „ „ „	—.50
„ „ „ „ „	—.60
Шпойнаровский Серґій. „Руска Читанка“ для II. кляси ґімн.	2.80

Др. Стеф. Смаль-Стоцкий. „Громада“	—·20
„ „Порадник“ як закладати каси	—·40
„ „Буковиньска Русь“	2·40
Ю. О. Федькович. „Піснї жовнярскі“	—·20
Франко Іван. „Русько-українська лїтература“	—.20
Теодот Галіп. „Домашний писар“	1.—
Пігуляк Єротей. „Верховиньскі згадки“	2.—
О. Шпитко. „Листи з пекла“	—.30
Яр. Юлев. Семинарскі спомини	—·50

	К. с.
Євг. Жуковский: „Учебник рільництва“	4·—
Іван Франко: „Що таке поступ?“	1·20
Франчук: „Оферма“	—·20
Г. Воробкевич „Поезиї“ опр.	1·—
„ „ „ брошур.	—·60
Марченко: „Власна хата“	—·20
Яричевський: „Серце мовить“	—·60
Сильв. Яричевський: „На филях житя“	—·40
Серґій Шпойнаровский „Ausgewählte Schzewczenkos-Gedichte	—.50
Ярослав Весоловський: „Стефан Баторий а Русини	—.10

При замовленях книжок упрашае ся присилати на порто.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

мае на складї

Книги і друки для Кас райфайзеньских.

Одинокою дорогою до

КАНАДИ і АМЕРИКИ

є бюро **М. Г. Фрейдберґа** в Антверпії.

Лиш ся переправа надає ся до заморских країв! Ся переправа є найдешевша! Дорога із Черновець до Канади треває 10—12 день!

Кромі нечуваної дешевнї дістають люди науку як їм за морем обходити ся хотївши до лїпшого маєтку прийти, а се є найголовнїйша точка кождого подорожного! В жадній переправі не дістають люди сеї науки! Жадайте завчасу проспектів і поучень, і сокотїть ся аби не попасти в злі руки і на злу дорогу, котрою люди їдуть гей худоба! Лиш в сего аґента найдете справедливість і человічество ба й таку раду, котра за морем принесе Вам більшу користь!

Адресуйте до него так: 8 (1—10 п.)

М. Г. Фрейдберґ, Антверпія, Van Leriusstraat. **Belgia.**

В ДОМІ

Марии Новіцкої

можуть дістати учениці або ученики від 1-ого мая уміщене з цїлим утриманем і доброю опікою.

Адреса:

Улиця Ратушева

число 17 II-ий поверх.

Заряд друкарнї „Рускої Ради“ упрашає в послїдне всїх тих Вп. Панів, що **замовили і одержали** „Словар“ проф. Ом. Поповича, аби зволили за него вирівнати належитість.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

Стоваришене зареєстроване в обмеженою порукою

Львів, Ринок ч. 10 (дім „Просьвіти“

приймає **вкладки** до опроцентованя **на 4%** і оплачує за вкладчиків податок рентовий від процентів; для ощадженя коштів посилки можна присилати гроші чекаму Щадницї почтової; вкладати може кождий, навіть і не члени; на жаданя звертає ся вкладку кождого часу навіть без виповідженя (за ескoнтом).

Позички удїляє „ДНІСТЕР“ своїм членам **на 6%**; сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 17 лїт; при 30 ратах ½річних виносить рата амортизацийна (на капітал і відсотки 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотеки або доброї поруки.

На парцеляцию і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „ДНІСТРА“.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „ДНІСТРІ“

Чистий зиск роздїляє межи членів яко дивіденди від удїлів і на добродїйні цїли. — Дотепер удїлив „ДНІСТЕР“ на церкви, бурси, школи і т. д. **317·38** кор.

Стан фондів Товариства кредит. „Дністер“ 31. грудня 1904

Вкладки	1,783.673 кор.	Позички удїлені	1,616.402 кор
Удїли членьскі	133.117 „	Цїнні папери	123.627 „
Ф. резервовий і иньші	26.576 „	Льокациї	169.456 „
		На рах. біжучім	81.968 „

(—)

Велику фотоґрафію

бук. руских послів

із славної робітнї ц. і к. придворного фотоґрафа Багриновича висилає франко за **2 Корони** „Руска Бесїда“ в Чернівцях.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагнїток

Чернівцї,

ул. Руска ч. 8.

8 (—)

Перша буковиньска

спецшяльна робітня обуви і ортопедичне заведене

ІВАНА ДІКА

абсольвента майстерского курсу ц. к. технольоґічного ремесельного музея у Відни, і заприсяженого судового знатока

поручає

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ОБУВИ

найновійшого крою для пань, панів і дїтий.

Замовленя виготовляєть ся сейчас з заграничних шкір.

При замовленях з провінциї пожадане, аби прислати з'ужитий черевик на міру.

Чернівцї

ул. Руска II, а Філїя ул. Ратушева 17. (під „золотою Грушкою“).

7 (—)

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях.

За редакцию відповідає Іван Захарко

З друкарнї товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.